

HỒ NGỌC KHẢI – NGUYỄN THỊ TỔ MAI (đồng Tổng Chủ biên)
NGUYỄN VĂN HẢO (Chủ biên)
LƯƠNG DIỆU ÁNH – NGUYỄN ĐĂNG BỬU – NGUYỄN THỊ ÁI CHIỀU
NGHIÊM THỊ HỒNG HÀ – TRẦN VINH KHƯƠNG – TRẦN ĐỨC LÂM
PHẠM GIA HOÀNG MY – LƯƠNG MINH TÂN

ÂM NHẠC

6

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HỒ NGỌC KHẢI – NGUYỄN THỊ TỔ MAI (đồng Tổng Chủ biên)
NGUYỄN VĂN HẢO (Chủ biên)
LƯƠNG DIỆU ÁNH – NGUYỄN ĐĂNG BỬU – NGUYỄN THỊ ÁI CHIỀU
NGHIÊM THỊ HỒNG HÀ – TRẦN VĨNH KHƯƠNG – TRẦN ĐỨC LÂM
PHẠM GIA HOÀNG MY – LƯƠNG MINH TÂN

ÂM NHẠC

BẢN QUYỀN CUỐN SÁCH THUỘC VỀ
NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

*Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn
các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn
trong cuốn sách này.*

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Chủ tịch Hội đồng Thành viên NGUYỄN ĐỨC THÁI
Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Chịu trách nhiệm nội dung:

Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Biên tập nội dung: NGUYỄN ĐĂNG BỬU – TRẦN THỊ NGỌC HẠNH

Thiết kế sách: HÀ TUỆ HƯƠNG

Trình bày bìa: THÁI HỮU DƯƠNG

Minh hoạ: TRẦN VŨ DIỄM QUỲNH – NGUYỄN THỊ MINH NHỰT

Sửa bản in: NGUYỄN ĐĂNG BỬU – TRẦN THỊ NGỌC HẠNH

Chế bản: HÀ TUỆ HƯƠNG

Bản quyền © (2021) thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Xuất bản phẩm đã đăng kí quyền tác giả. Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

ÂM NHẠC 6

Mã số: G2HH6R001M21

In bản, (QĐ in số) khổ 19 x 26,5 cm.

Đơn vị in:

Cơ sở in:

Số ĐKXB: 182-2021/CXBIPH/52-70/GD

Số QĐXB: ... ngày ... tháng ... năm 20...

In xong và nộp lưu chiểu tháng ... năm 20...

Mã số ISBN: 978-604-0-25630-0

LỜI NÓI ĐẦU

Sách giáo khoa **Âm nhạc 6** – Bộ **Chân trời sáng tạo** được biên soạn theo Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc năm 2018 với các nội dung chính là: *Hát, Nhạc cụ, Đọc nhạc, Lí thuyết âm nhạc, Thường thức âm nhạc và Nghe nhạc*. Các bài học trong sách được xây dựng trên nguyên tắc tinh giản, chủ yếu lấy hoạt động thực hành để hình thành kiến thức và phát triển kĩ năng.

Sách giáo khoa **Âm nhạc 6** có 8 chủ đề, bao gồm: *Vui bước đến trường, Bài ca hoà bình, Biết ơn thầy cô, Khúc hát quê hương, Bài ca lao động, Cùng vui hoà ca, Giai điệu năm châu, Khúc ca tình bạn*. Mỗi chủ đề chuyển tải những nội dung học tập hấp dẫn, hình ảnh minh hoạ sinh động; chứa đựng các giá trị văn hoá âm nhạc dân tộc và thế giới. Với mục tiêu nhằm phát triển phẩm chất, năng lực chung và năng lực âm nhạc đặc thù, sách là người bạn đồng hành giúp học sinh hoàn thiện nhân cách, hình thành và nuôi dưỡng trong các em tình yêu âm nhạc sâu sắc, thị hiếu âm nhạc lành mạnh, đời sống thẩm mĩ nghệ thuật phong phú.

Chúc các em có một năm học thành công!

Nhóm tác giả

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Sách có 8 chủ đề, mỗi chủ đề gồm các nội dung sau:

 NHÂN DIỆN – KHÁM PHÁ	Hoạt động giúp học sinh nhận diện và khám phá nội dung của chủ đề; tạo hứng thú để học các mạch nội dung tiếp theo.
 HÁT	Nội dung giúp học sinh phát triển kỹ năng ca hát.
 NHẠC CỤ	Nội dung giúp học sinh phát triển kỹ năng chơi nhạc cụ. Sách biên soạn cho nhạc cụ tiết tấu, sáo recorder và kèn phím. Tùy theo điều kiện của từng trường, có thể lựa chọn một trong hai nhạc cụ sáo recorder hoặc kèn phím, hay có thể thay bằng nhạc cụ khác cho phù hợp.
 ĐỌC NHẠC	Nội dung giúp học sinh phát triển kỹ năng đọc nhạc.
 LÍ THUYẾT ÂM NHẠC	Nội dung giúp học sinh nhận biết các kí hiệu trên bản nhạc.
 THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC	Nội dung giúp học sinh hiểu biết các kiến thức âm nhạc phổ thông.
 NGHE NHẠC	Nội dung giúp học sinh tiếp nhận và cảm thụ âm nhạc thông qua nghe tác phẩm/ trích đoạn tác phẩm.
GỐC ÂM NHẠC	Phần để học sinh tự học hoặc giáo viên có thể lựa chọn để đưa thêm vào các mạch nội dung bài học (nếu thấy cần thiết) cho phù hợp với năng lực học sinh.

*Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng
các em học sinh lớp sau*

MỤC LỤC

Nội dung	Trang
Lời nói đầu	3
Hướng dẫn sử dụng sách	4
Chủ đề 1: Vui bước đến trường	6
Hát: Bài hát <i>Mùa khai trường</i>	7
Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 1	8
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 1	8
Lí thuyết âm nhạc: Các thuộc tính cơ bản của âm thanh có tính nhạc	9
Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Lưu Hữu Phước	10
Nghe nhạc: Nghe bài hát <i>Lên đàn</i>	10
Chủ đề 2: Bài ca hoà bình	12
Hát: Bài hát <i>Tiếng chuông và ngọn cờ</i>	13
Lí thuyết âm nhạc: Kí hiệu âm bằng hệ thống chữ cái Latin	14
Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 2	14
Nhạc cụ giai điệu: Bài thực hành số 1	14
nhạc cụ sáo recorder hoặc kèn phím	14
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 2	17
Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Văn Cao	18
Nghe nhạc: Nghe bài hát <i>Tiến về Hà Nội</i>	18
Chủ đề 3: Biết ơn thầy cô	20
Hát: Bài hát <i>Niềm tin thấp sáng trong tim em</i>	21
Lí thuyết âm nhạc: Nhịp $\frac{4}{4}$	22
Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 3	22
Nhạc cụ giai điệu: Bài thực hành số 2	22
nhạc cụ sáo recorder hoặc kèn phím	22
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 3	24
Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Antonio Vivaldi	25
Nghe nhạc: Nghe trích đoạn tác phẩm <i>Concerto số 3 Mùa thu</i>	25
Chủ đề 4: Khúc hát quê hương	28
Hát: Bài hát <i>Đi cấy lúa</i>	29
Nhạc cụ giai điệu: Bài thực hành số 3	30
nhạc cụ sáo recorder hoặc kèn phím	30
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 4	31
Lí thuyết âm nhạc: Cung và nửa cung	31
Thường thức âm nhạc: Giới thiệu một số nhạc cụ truyền thống Việt Nam	32
Nghe nhạc: Nghe trích đoạn tác phẩm <i>Cung đàn đất nước</i>	32

Nội dung	Trang
Chủ đề 5: Bài ca lao động	34
Hát: Bài hát <i>Hò ba lí</i>	35
Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 4	36
Nhạc cụ giai điệu: Bài thực hành số 4	36
nhạc cụ sáo recorder hoặc kèn phím	36
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 5	37
Thường thức âm nhạc: Nghệ nhân Hà Thị Cầu	38
Nghe nhạc: Nghe trích đoạn <i>Xẩm thập ân</i>	38
Chủ đề 6: Cùng vui hoà ca	40
Hát: Bài hát <i>Em đi trong tuổi xanh</i>	41
Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 5	42
Nhạc cụ giai điệu: Bài thực hành số 5	42
nhạc cụ sáo recorder hoặc kèn phím	42
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 6	43
Thường thức âm nhạc: Hát bè	44
Nghe nhạc: Nghe trích đoạn hợp xướng <i>Cả ngời Tổ quốc</i>	44
Chủ đề 7: Giai điệu năm châu	48
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 7	49
Hát: Bài hát <i>Kỉ niệm xưa (Auld lang syne)</i>	49
Lí thuyết âm nhạc: Các bậc chuyển hoá, dấu hoá	50
Thường thức âm nhạc: Giới thiệu một số nhạc cụ phương Tây	51
Nghe nhạc: Nghe trích đoạn tác phẩm <i>Czardas</i>	51
Chủ đề 8: Khúc ca tình bạn	54
Hát: Bài hát <i>Tia nắng hạt mưa</i>	55
Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 6	56
Nhạc cụ giai điệu: Bài thực hành số 6	56
nhạc cụ sáo recorder hoặc kèn phím	56
Nghe nhạc: Nghe trích đoạn hợp xướng <i>Ode to joy</i>	57
Giải thích thuật ngữ	60

CHỦ ĐỀ 1

VUI BƯỚC ĐẾN TRƯỜNG

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca và tính chất vui tươi, hồn nhiên của bài *Mùa khai trường*
- **Nhạc cụ:** Biết sử dụng nhạc cụ tiết tấu gõ đệm cho bài *Mùa khai trường*
- **Đọc nhạc:** Đọc đúng cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 1*
- **Lí thuyết âm nhạc:** Nêu được các thuộc tính cơ bản của âm thanh có tính nhạc
- **Thường thức âm nhạc:** Nêu được những nét chính trong sự nghiệp sáng tác của nhạc sĩ Lưu Hữu Phước
- **Nghe nhạc:** Nêu được cảm nhận và bộc lộ cảm xúc với bài hát *Lên đường*

NHẬN DIỆN –
KHÁM PHÁ

- Quan sát và cho biết nội dung bức tranh miêu tả điều gì
- Mô phỏng tiếng trống theo tiết tấu sau (bằng giọng hát kết hợp vỗ tay, giậm chân,...)

HÁT

MÙA KHAI TRƯỜNG

Vui tươi, hồn nhiên

Nhạc và lời: Phan Việt Phương

Mùa thu sang là mùa khai trường, từng bước chân rộn ràng trên phố. Kia ríu rít từng bầy chim nhỏ, với khăn quàng đỏ thắm trên vai. Vui tới lớp, em vui tới trường. Chào những trưa mùa hè ấm áp. Mùa thu sang theo bông cúc vàng, màu hoa mang màu ông mặt trời. Tùng tùng tùng tiếng trống reo vui, từng gương mặt nhìn nhau háo hức. Lung linh mắt, xôn xao nụ cười, màu tới trường mừng năm học mới. Tùng tùng tùng tiếng trống hân hoan, khuyến em học tập chăm ngoan nhé. Tùng tùng tùng tiếng trống ca vang: Mùa thu sang là mùa khai trường.

Tìm hiểu bài hát

Mùa khai trường được nhạc sĩ Phan Việt Phương sáng tác năm 2014. Bài hát gồm hai đoạn nhạc, đoạn 1 từ "Mùa thu sang..." đến "...ông mặt trời", đoạn 2 từ "Tùng tùng tùng..." đến hết bài. Với giai điệu vui tươi, hồn nhiên, bài hát thể hiện niềm hân hoan của các em học sinh khi bước vào năm học mới.

- Nghe và nêu cảm nhận của em về bài hát
- Hát bài *Mùa khai trường* với tính chất vui tươi, hồn nhiên
- Em cần làm gì cho trường, lớp của em?

1. Nhận xét các mẫu tiết tấu dưới đây:

1. Nhận xét các mẫu tiết tấu dưới đây:

2. Luyện tập hai mẫu tiết tấu trên với nhạc cụ gõ theo các bước sau:

- Đọc tiết tấu
- Gõ tiết tấu

3. Gỗ đẽm

- Sử dụng nhạc cụ gõ và vận động cơ thể để đệm cho bài hát *Mùa khai trường* theo mẫu dưới đây:

- Sử dụng mẫu tiết tấu a-dêm cho đoạn 2 của bài hát với các nhạc cụ gõ và vận động cơ thể

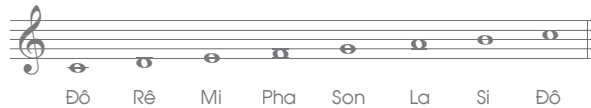
Bài đọc nhạc số 1

Moderato (vừa phải)

1. Tìm hiểu và nhận xét *Bài đọc nhạc số 1*

2. Đọc gam Đô trưởng

3. Đọc quãng 2 dựa theo gam Đô trưởng (đi lên và đi xuống)

4. Luyện tập âm hình tiết tấu

5. Đọc *Bài đọc nhạc số 1* với tốc độ vừa phải

LÍ THUYẾT
ÂM NHẠC

Các thuộc tính cơ bản của âm thanh có tính nhạc

Âm thanh trong âm nhạc có bốn thuộc tính sau:

- **Cao độ:** độ cao, thấp của âm thanh.
- **Trường độ:** độ dài, ngắn của âm thanh. Để biểu thị trường độ, người ta dùng các kí hiệu nốt tròn (○), trắng (◡), đen (◐), móc đơn (♩),...
- **Cường độ:** độ mạnh, nhẹ hoặc to, nhỏ của âm thanh. Người ta dùng các kí hiệu để biểu thị cường độ như: *f* (forte) là mạnh, *p* (piano) là nhẹ,...
- **Âm sắc:** màu sắc của âm thanh, chỉ sự khác nhau về tính chất âm thanh của các nhạc cụ, giọng hát,... Người ta thường dùng các từ để chỉ âm sắc như: trong/trong trẻo, đục/đục đục, ngọt/ngọt ngào, ấm/ấm áp, sắc, đanh, chói,...

1. Tìm hiểu về nhạc sĩ Lưu Hữu Phước

Nhạc sĩ LƯU HỮU PHƯỚC

(1921 – 1989)

Ảnh do gia đình
nhạc sĩ cung cấp

Lưu Hữu Phước là một trong những nhạc sĩ thuộc thế hệ đầu tiên của nền âm nhạc Việt Nam hiện đại. Ông nổi tiếng với những bài hát tràn đầy khí thế cách mạng. Ca khúc của ông không chỉ có giá trị nghệ thuật cao mà còn gắn với

nhiều sự kiện lịch sử trọng đại của đất nước.

Nhạc sĩ Lưu Hữu Phước quê ở quận Ô Môn, thành phố Cần Thơ. Ông là tác giả của nhiều bài hát hành khúc, tiêu biểu như: *Bạch Đằng giang, Lên đảng, Tiếng gọi thanh niên, Giải phóng miền Nam, Tiến về Sài Gòn,...* Ông sáng tác những

bài chính ca xuất sắc như: *Hồn tử sĩ, Ca ngợi Hồ Chủ tịch,...* Các bài hát cho lứa tuổi thiếu nhi của ông như: *Múa vui, Reo vang bình minh, Thiếu nhi thế giới liên hoan,...* được phổ biến rộng rãi và được nhiều thế hệ học sinh yêu thích.

Ngoài thành công trong lĩnh vực sáng tác, nhạc sĩ Lưu Hữu Phước còn đóng góp cho các hoạt động xã hội, cho sự nghiệp giáo dục âm nhạc của nước nhà. Ông là một trong những thành viên thành lập Viện nghiên cứu Âm nhạc Việt Nam.

Nhạc sĩ Lưu Hữu Phước đã được Nhà nước truy tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về Văn học – Nghệ thuật năm 1996.

- Hãy nêu những nét chính về lĩnh vực sáng tác và đóng góp cho nền âm nhạc Việt Nam của nhạc sĩ Lưu Hữu Phước

2. Nghe nhạc

- Nghe và vận động theo nhạc bài *Lên đảng*

LÊN ĐẢNG

(Trích)

Nhạc: Lưu Hữu Phước

Lời: Huỳnh Văn Tiểng, Lưu Hữu Phước

Nhịp đi

Nào anh em ta cùng nhau xông pha lên đảng, kiếm nguồn tươi sáng. Ta

- Nêu cảm nhận của em về bài hát *Lên đàng*

Lên đàng được nhạc sĩ Lưu Hữu Phước sáng tác năm 1944. Bài hát thuộc thể loại hành khúc, giai điệu mạnh mẽ, là lời kêu gọi, cổ vũ nhân dân xuống đường tham gia vào sự nghiệp giải phóng dân tộc. Bài hát *Lên đàng* có sức lan toả rộng rãi trong những ngày Cách mạng tháng Tám và kháng chiến chống xâm lược của nhân dân ta. Ngày nay, trong hoà bình, bài hát *Lên đàng* vẫn được phổ biến rộng rãi, là lời thúc giục thế hệ trẻ hăng say lao động và học tập để trở thành những người chủ tương lai của đất nước.

- Vì sao bài hát *Lên đàng* có sức lan toả rộng rãi trong những ngày Cách mạng tháng Tám và kháng chiến chống xâm lược của nhân dân ta?

GỐC ÂM NHẠC

1. Em hãy cùng bạn hát kết hợp đánh nhịp $\frac{2}{4}$ cho bài hát *Mùa khai trường*.
2. Thực hiện gõ tiết tấu dưới đây bằng các nhạc cụ gõ và vận động cơ thể.

3. Đọc và chép lại giai điệu dưới đây:

4. Em hãy sưu tầm thêm một số bài hát khác của nhạc sĩ Lưu Hữu Phước để chia sẻ với bạn.

Học chủ đề *Vui bước đến trường*, em được bồi dưỡng đức tính chăm chỉ, tự tin và thêm yêu mến, gần gũi với mái trường.

CHỦ ĐỀ 2

BÀI CA HOÀ BÌNH

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca và tính chất hành khúc của bài *Tiếng chuông và ngọn cờ*
- **Nhạc cụ:** Biết sử dụng nhạc cụ tiết tấu gõ đệm cho bài *Tiếng chuông và ngọn cờ*; thực hiện được các nốt Si, La trên sáo recorder hoặc các nốt Đô, Rê, Mi, Pha, Son trên kèn phím
- **Độc nhạc:** Đọc đúng cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 2*
- **Lí thuyết âm nhạc:** Nhận biết được kí hiệu âm bằng hệ thống chữ cái Latin
- **Thường thức âm nhạc:** Nêu được những nét chính trong sự nghiệp sáng tác của nhạc sĩ Văn Cao
- **Nghe nhạc:** Nêu được cảm nhận và bộc lộ cảm xúc với bài hát *Tiến về Hà Nội*

NHẬN DIỆN –
KHÁM PHÁ

- Nghe và vận động (vỗ tay, lắc lư, gõ đệm,...) theo nhạc bài *Tiếng chuông và ngọn cờ* – nhạc và lời: Phạm Tuyên
- Nội dung bài hát nói về chủ đề gì? Kể tên một bài hát có cùng chủ đề

HÁT**TIẾNG CHUÔNG VÀ NGỌN CỜ***Nhịp đi**Nhạc và lời: Phạm Tuyên*

Trái đất thân yêu lòng chúng em xiết bao tự hào.
Thế giới quanh em bừng sáng lên mỗi sớm bình minh.

Một quả cầu đẹp tươi lung linh giữa trời sao. Trái đất chính
Bàn tay em điểm tô cho trái đất đẹp xinh. Thế giới muốn

là nhà bao gần bó thiết tha. Và bạn nhỏ gần
hoà bình và chán ghét chiến tranh. Cùng hoà chung tiếng

xa đây chính gia đình của ta. Boong bình boong hồi chuông
hát chúng em có chung niềm tin.

ngân vang khắp nơi. Trong khúc ca đầy tình yêu thương sáng
ngời. Boong bình boong cờ bay giữa tiếng chuông ngân. Hãy phất cao

lên lá cờ hoà bình, cờ của ta.

Tìm hiểu bài hát

Tiếng chuông và ngọn cờ được nhạc sĩ Phạm Tuyên sáng tác năm 1985 để hưởng ứng phong trào quốc tế thiếu nhi *Ngọn cờ hoà bình*. Bài hát gồm hai đoạn nhạc, nói lên ước vọng của tuổi thơ mong muốn cuộc sống hoà bình, hữu nghị, đoàn kết giữa các dân tộc trên toàn thế giới.

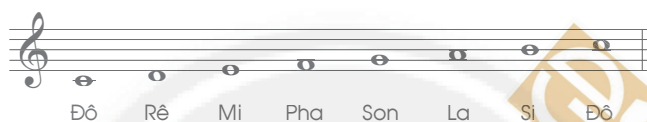
- Qua phần nghe và tìm hiểu bài hát *Tiếng chuông và ngọn cờ*, em hãy chỉ ra đoạn 1 và 2 của bài.
- Hát bài *Tiếng chuông và ngọn cờ* với tính chất nhịp đi của thể loại hành khúc; thể hiện sự khoẻ khoắn ở đoạn 1, trong sáng, tự hào ở đoạn 2.
- Em cần làm gì để thể hiện tinh thần đoàn kết, yêu chuộng hoà bình?

Kí hiệu âm bằng hệ thống chữ cái Latin

1. Tìm hiểu kí hiệu âm bằng hệ thống chữ cái

Trong âm nhạc, ngoài kí hiệu các âm bằng nốt nhạc ghi trên năm dòng kẻ (khuông nhạc), còn có cách kí hiệu tên bảy nốt nhạc dựa trên bảng chữ cái Latin.

Hệ thống 1:	C	D	E	F	G	A	B	(C)
Hệ thống 2:	C	D	E	F	G	A	H	(C)

2. Đọc, viết các nốt trong Bài đọc nhạc số 2 bằng kí hiệu chữ cái

I. Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 2

1. Nhận xét các mẫu tiết tấu dưới đây:

2. Luyện tập hai mẫu tiết tấu trên với nhạc cụ gõ theo các bước sau:

- Đọc tiết tấu
- Gõ tiết tấu

3. Gõ đệm

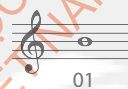
- Sử dụng nhạc cụ gõ và vận động cơ thể để đệm cho bài hát *Tiếng chuông và ngọn cờ* theo mẫu dưới đây:

Trái đất thân yêu lòng chúng em biết bao tự hào...

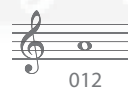
- Có thể sử dụng mẫu tiết tấu b để đệm cho đoạn 2 của bài hát với các nhạc cụ gõ và vận động cơ thể

II. Sáo recorder: Luyện tập thổi các nốt Si, La

1. Cách bấm 2 nốt Si, La

Nốt Si: Bấm lỗ 0 và lỗ 1.
Ngón cái của tay phải
giữ thẳng bằng

Nốt La: Bấm lỗ 0, lỗ 1
và lỗ 2

2. Luyện tập

Bài thực hành số 1

Moderato (vừa phải)

III. Kèn phím: Luyện tập các nốt Đô, Rê, Mi, Pha, Son

1. Vị trí các nốt Đô, Rê, Mi, Pha, Son trên kèn phím

- Quan sát và nhận biết vị trí các nốt Đô, Rê, Mi, Pha, Son

2. Luyện tập

Bài thực hành số 1

Moderato (vừa phải)

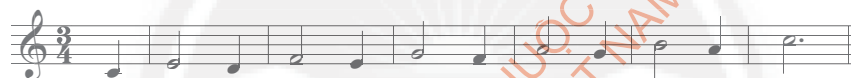
ĐỌC NHẠC

Bài đọc nhạc số 2

Moderato (vừa phải)

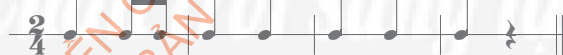
1. Tìm hiểu và nhận xét Bài đọc nhạc số 2
2. Đọc gam Đô trưởng và quãng 2 (theo trang 9)
3. Đọc quãng 3 dựa theo gam Đô trưởng (đi lên và đi xuống)

4. Đọc các âm ổn định của gam Đô trưởng

5. Luyện tập âm hình tiết tấu

6. Đọc Bài đọc nhạc số 2 với tốc độ vừa phải

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC
NGHE NHẠC

1. Tìm hiểu về nhạc sĩ Văn Cao

Nhạc sĩ **VĂN CAO**

(1923 – 1995)

Ảnh do gia đình
nhạc sĩ cung cấp

Văn Cao là một trong những nhạc sĩ thuộc thế hệ “cánh chim đầu đàn”, có nhiều đóng góp cho nền âm nhạc Việt Nam hiện đại. Sáng tác của ông nổi bật trong lĩnh vực ca khúc với nhiều bài có giá trị cao về nội dung và nghệ thuật.

Ca khúc của nhạc sĩ Văn Cao phong phú với nhiều thể loại: trữ tình, hành khúc, chính ca,... Tiêu biểu cho các bài trữ tình là *Thiên Thai*, *Sưởi mơ*, *Làng tôi*, *Mùa xuân đầu tiên*,... cho các bài

hành khúc là *Tiến quân ca*, *Chiến sĩ Việt Nam*, *Tiến về Hà Nội*,...

Nhiều ca khúc của ông có ý nghĩa lịch sử to lớn. Bài hát *Tiến quân ca* được sáng tác trong thời kì tổng khởi nghĩa của Cách mạng tháng Tám và đã vinh dự được chọn làm Quốc ca Việt Nam. Những sáng tác của Văn Cao luôn mang tính nhân văn sâu sắc, thậm chí vượt tình yêu cuộc sống và thể hiện khát vọng hoà bình, độc lập, tự do của dân tộc.

Với những công lao đối với đất nước và nền âm nhạc Việt Nam, năm 1996 ông được Nhà nước truy tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về Văn học – Nghệ thuật.

- Hãy nêu những nét chính về sự nghiệp sáng tác của nhạc sĩ Văn Cao

2. Nghe nhạc

- Nghe và vận động theo nhạc bài *Tiến về Hà Nội*

TIẾN VỀ HÀ NỘI

(Trích)

Nhịp đi

Nhạc và lời: Văn Cao

Trùng trùng quân đi như sóng, lớp lớp đoàn quân tiến về. Chúng ta

đi nghe vui lúc quân thù đầu hàng, cờ ngày nào tung bay trên phố...

Nhạc sĩ Văn Cao sáng tác bài hát *Tiến về Hà Nội* vào mùa xuân năm 1949, khi đó ông đã dự cảm về ngày vui giải phóng Thủ đô. Âm điệu hào hùng, khoẻ khoắn theo nhịp hành khúc của bài hát như vẽ lên bức tranh toàn cảnh Thủ đô Hà Nội tung bừng, náo nức chào đón đoàn quân chiến thắng trở về.

- Nêu cảm nhận của em về bài hát *Tiến về Hà Nội*

GỐC ÂM NHẠC

1. Em hãy cùng với bạn sáng tạo mẫu tiết tấu để gõ đệm cho bài *Tiếng chuông và ngọn cờ*.
2. Đọc tiết tấu và thể hiện giai điệu dưới đây bằng sáo recorder.

3. Đọc và chép lại giai điệu dưới đây:

Moderato (vừa phải)

4. Em hãy sưu tầm một số bài hát của nhạc sĩ Văn Cao để nghe hoặc chia sẻ với bạn.

Học chủ đề *Bài ca hoà bình* giúp em hình thành phẩm chất yêu nước, nhân ái và tinh thần trách nhiệm.

CHỦ ĐỀ

3

BIẾT ƠN THẦY CÔ

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca và tính chất nhẹ nhàng, trong sáng của bài *Niềm tin thấp sáng trong tim em*
- **Nhạc cụ:** Biết sử dụng nhạc cụ tiết tấu gỗ đệm cho bài *Niềm tin thấp sáng trong tim em*; thực hiện được các nốt Son, La, Si trên sáo recorder hoặc các nốt Đô, Rê, Mi, Pha, Son trên kèn phím
- **Đọc nhạc:** Đọc đúng cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 3*
- **Lí thuyết âm nhạc:** Nhận biết được nhịp $\frac{4}{4}$ và vận dụng vào thực hành
- **Thường thức âm nhạc:** Nêu được những nét chính trong sự nghiệp sáng tác của nhạc sĩ Antonio Vivaldi
- **Nghe nhạc:** Nêu được cảm nhận về trích đoạn *Concerto số 3 Mùa thu*

NHẬN DIỆN – KHÁM PHÁ

- Nghe trích đoạn ba bài hát sau và cho biết bài nào ca ngợi nghề dạy học: *Mùa khai trường* – Phan Việt Phương, *Ước mơ xanh* – Lê Giang; *Ước mơ hồng* – Phạm Trọng Cầu

HÁT

NIỀM TIN THẤP SÁNG TRONG TIM EM

Vừa phải, tình cảm

Nhạc và lời: Bùi Anh Tôn

Dòng sông kia khi có đôi bờ, sông chảy về nơi biển
(Biển xanh bao năm vẫn) âm thầm, dâng đời làm nền hạt
lớn. Vườn cây sum suê trái trên cành, cũng nhờ người chăm tháng
muối, Giọt mưa rơi trên đất khô hạn, đem lại màu xanh cánh...
1. ngày. Biển xanh bao năm vẫn... 2. Trắng bao cánh
...đồng.
cò, lúa thơm ngọt ngào đưa hương. Lời thiết tha tiếng
cô thầy, thấm bao tình yêu quê hương. Thầy cô cho em những
ước mơ, trên đường đời em còn nhớ. Thầy cô cho em những
yêu thương, cho nụ cười vui mái trường. (Dòng sông kia khi có)
...trường. Thầy cô thấp sáng niềm tin, em tạc ghi trong tim mình.

Tìm hiểu bài hát

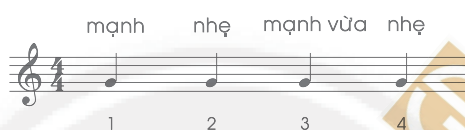
Ca khúc *Niềm tin thấp sáng trong tim em* của nhạc sĩ Bùi Anh Tôn có giai điệu nhẹ nhàng, trong sáng, tha thiết; thể hiện tình cảm yêu mến, lòng biết ơn của học sinh đối với thầy, cô giáo. Bài hát gồm hai đoạn nhạc, đoạn 1 từ đầu đến "...màu xanh cánh đồng", đoạn 2 từ "Trắng bao cánh cò..." đến "...cười vui mái trường", cuối cùng là câu hát kết bài từ "Thầy cô..." đến "...trong tim mình".

- Nghe bài hát và nêu cảm nhận của em
- Hát bài *Niềm tin thấp sáng trong tim em* với tính chất tha thiết
- Em cần làm gì để tỏ lòng kính trọng và biết ơn thầy, cô giáo?

Nhịp $\frac{4}{4}$

1. Tìm hiểu nhịp $\frac{4}{4}$

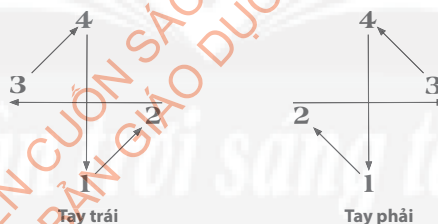
- Nhịp $\frac{4}{4}$ có bốn phách trong một ô nhịp, mỗi phách có giá trị bằng một nốt đen;
phách 1: mạnh, phách 2: nhẹ, phách 3: mạnh vừa, phách 4: nhẹ

- Nhịp $\frac{4}{4}$ còn kí hiệu là **C**

2. Thực hành đánh nhịp $\frac{4}{4}$ theo sơ đồ

NHẠC CỤ

I. Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 3

1. Nhận xét các mẫu tiết tấu dưới đây:

2. Luyện tập hai mẫu tiết tấu trên với nhạc cụ gõ theo các bước sau:

- Đọc tiết tấu
- Gõ tiết tấu

3. Gõ đệm

- Sử dụng nhạc cụ gõ để đệm cho bài hát *Niềm tin thấp sáng trong tim em* theo mẫu dưới đây:

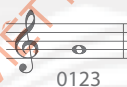

Dòng sông kia khi có đôi bờ, sông chảy về nơi biển...

- Có thể sử dụng tiết tấu b để đệm cho đoạn 2 của bài hát với nhạc cụ gõ

II. Sáo recorder: Luyện tập thổi nốt Son cùng hai nốt Si, La

1. Cách bấm nốt Son

Nốt Son: Bấm lỗ 0, lỗ 1, lỗ 2 và lỗ 3

2. Luyện tập

a) b)

Bài thực hành số 2

MARY CÓ MỘT CON CỪU NHỎ

(Trích *Mary had a little lamb*)

Moderato (vừa phải)

Nhạc Hoa Kỳ

III. Kèn phím: Luyện tập củng cố các nốt Đô, Rê, Mi, Pha, Son

1. Thực hiện lại Bài thực hành số 1
2. Luyện tập

Bài thực hành số 2

MARY CÓ MỘT CON CỪU NHỎ

(Mary had a little lamb)

- Sáng tạo và thể hiện một nét nhạc bằng recorder hoặc kèn phím với các nốt đã học

ĐỌC NHẠC

Bài đọc nhạc số 3

1. Tìm hiểu và nhận xét Bài đọc nhạc số 3
2. Đọc gam Đô trưởng, quãng 2, quãng 3 và các âm ổn định theo mẫu của các bài đã học
3. Luyện tập âm hình tiết tấu

4. Đọc Bài đọc nhạc số 3 với tốc độ vừa phải

1. Tìm hiểu về nhạc sĩ Antonio Vivaldi

Nhạc sĩ **ANTONIO VIVALDI**

(1678 – 1741)

Antonio Vivaldi là nhà soạn nhạc người Ý, nghệ sĩ vĩ cầm xuất sắc ở thế kỉ XVII – nửa đầu XVIII. Sáng tác của ông có sức ảnh

hưởng rộng khắp châu Âu.

Ông sáng tác nhiều thể loại cho đàn violon, cho các nhạc cụ khác và nhiều bản hợp xướng nhà thờ. Đặc biệt nổi bật trong sự nghiệp của Vivaldi là hơn 500 concerto, trong đó có hơn 300 bản viết cho nhạc cụ dây, nhiều bản thể hiện những kĩ thuật điêu luyện của nghệ

thuật diễn tấu đàn violon. Vivaldi còn là thầy giáo, có công trong lĩnh vực giảng dạy violon của nước Ý, ông sáng tác nhiều bản violon dành cho sinh viên luyện tập, phát triển kĩ thuật.

Âm nhạc của ông trong sáng, tinh tế, giàu cảm xúc, tràn đầy tình yêu cuộc sống. Nhiều tác phẩm viết về chủ đề thiên nhiên như: *Bão tố trên biển cả (The Sea Storm)*, *Đêm (The Night)*, *Thôn dã (Pastorale)*,... Tổ khúc concerto *Bốn mùa (Four Seasons)* cho violon và dàn nhạc dây là một tác phẩm xuất sắc của ông.

- Hãy nêu những nét chính trong sự nghiệp sáng tác của nhạc sĩ Antonio Vivaldi

2. Nghe nhạc

- Nghe, vận động theo trích đoạn *Concerto số 3 Mùa thu (Autumn)* trong concerto *Bốn mùa (Four Seasons)*

Concerto số 3 MÙA THU

(Trích)

Antonio Vivaldi

- **Nêu cảm nhận hoặc tưởng tượng của em sau khi được nghe tác phẩm**

1. Em hãy cùng với bạn sáng tạo mẫu tiết tấu để gõ đệm cho bài *Niềm tin thấp sáng trong tim em*.
2. Thực hiện mẫu tiết tấu dưới đây bằng các nhạc cụ gõ và vận động cơ thể.

3. Đọc tiết tấu và thể hiện giai điệu dưới đây bằng kèn phím:

4. Đọc giai điệu dưới đây kết hợp với đánh nhịp 4.

Moderato (vừa phải)

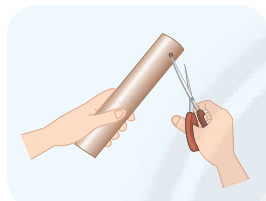
26

6. Thực hành làm nhạc cụ: lục lạc

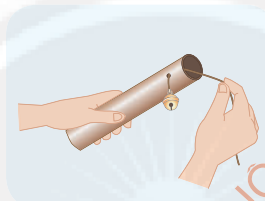
a) Chuẩn bị dụng cụ:

b) Các bước tiến hành:

Bước 1: Dùng kéo khoét một lỗ nhỏ ở đầu ống giấy

Bước 2: Buộc một đầu sợi chỉ với quả chuông nhỏ và luồn đầu còn lại vào lỗ ở đầu ống giấy

Bước 3: Dùng băng keo dán chặt sợi chỉ ở bên trong ống giấy và cắt phần chỉ thừa

Bước 4: Tương tự thực hiện như ba bước trên với các quả chuông còn lại

c) Trình bày sản phẩm:

- Cách sử dụng: dùng tay lắc lục lạc để tạo ra âm thanh.
- Sử dụng lục lạc vừa làm để gõ đệm cho bài hát *Niềm tin thấp sáng trong tim em*.

Học chủ đề *Biết ơn thầy cô*, em ghi nhớ công lao và thêm kính yêu thầy, cô giáo.